

Asia: VN/9898/2021-75

Ehdotukset SUP-direktiivin täytäntöönpanoon liittyviksi asetuksiksi sekä uudeksi keräyspaperia koskevaksi asetukseksi

Lausunnonantajan lausunto

Valtioneuvoston asetus eräistä muovituotteista

Valvira ohjaa kuntien terveydensuojeluviranomaisia terveydensuojelulain toimeenpanon valvonnassa. Väestön terveyttä suojellaan muun muassa valvomalla ja tutkimalla talous- ja uimaveden, asumisen, yhteisten oleskelutilojen ja jätteiden aiheuttamia terveydellisiä haittavaikutuksia sekä vaikuttamalla alueiden käyttöön terveyshaittoja ehkäisevästi. Valvira pitää SUP-direktiivin mukaisia tavoitteita ehkäistä ja vähentää sen soveltamisalaan kuuluvien muovituotteiden vaikutusta ympäristöön ja ihmisten terveyteen erittäin tärkeinä.

Lisäksi Valvira valvoo muun muassa tupakkatuotteiden päästöjä, paloturvallisuutta sekä laatua ja teknisiä ominaisuuksia koskevien säännösten noudattamista. Valvira valvoo myös tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden vähittäismyyntipakkauksia koskevien säännösten noudattamista sekä niiden markkinointia koko maassa. Lisäksi Valvira ohjaa aluehallintovirastoja ja kuntia niille tupakkalain perusteella kuuluvien tehtävien hoitamisessa.

3 § Tuotteiden merkintävaatimukset

Asetusluonnoksen mukaan pykälässä säädetyt merkintävaatimukset täydentävät tupakkalaissa ja sen nojalla säädettyjä tupakkatuotteiden merkintävaatimuksia. Valvira toteaa, että tupakkalaissa tarkoitettujen tuotteiden ja vähittäismyyntipakkausten valvontaan sovelletaan myös muun muassa markkinavalvontalakia. Valvira katsookin, että eri viranomaisten roolien selkeyttämiseksi asetukseen olisi hyvä lisätä informatiivinen viittaus nyt kyseessä olevien merkintävaatimusten (SUP-direktiivin nojalla asetetut merkintävaatimukset) mukaiseen valvontaviranomaiseen.

4 § Tupakkatuotteiden keräysastioiden järjestäminen

Jätelain ja sen nojalla annettavien asetusten valmistelussa on huomioitava ja yhteensovitettava ympäristövaikutusten rinnalla myös Suomen tupakkalain ja -politiikan sekä Suomen kansainväliset velvoitteet WHO:n tupakkapuitesopimuksen osapuolena. Suomen tupakkalaissa säädetään esimerkiksi yksiselitteisestä tuotteiden markkinointikiellosta. Tästä huolimatta valvontahavaintojen perusteella tupakkateollisuus pyrkii kiertämään markkinointikieltoa monin eri keinoin. Näin ollen Valvira pitää erittäin kannatettavana esityksen mukaista sääntelyä, jossa kunta toimii keräysastioiden järjestämisen tuottajavastuun operatiivisena toteuttajana, vaikka kustannusvastuu pysyy tuottajilla.

Asetusluonnoksen mukaan erillisiä keräysastioita tulisi olla yksi 300:aa asukasta kohden. Lausuntopyynnön asiakirjoista ei käy ilmi, miten kyseiseen määrään on päädytty tai miten astioiden sijoittelu toteutetaan. Valvira pitääkin perusteltuna, että keräysastioiden määrää sekä sijoittelua seurataan ja säännöllisesti arvioidaan. Keskeisenä asiana on ylipäänsä arvioida, onko keräysastioiden lisäämisellä vaikutusta suodattimellisten tupakkatuotteiden ja niiden suodattimien vähentymiseen ympäristössä.

5 § Eräisiin tuotteisiin liittyvä tiedotusvelvollisuus

Valvira on 15.2.2022 lausunnossaan (V/39941/2021) hallituksen esitykseksi eduskunnalle jätelain ja merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta (VN/9898/2021) pitänyt tärkeänä, että jätelain 51 §:n mukainen tiedotus ja neuvonta toteutetaan tuoteryhmäkohtaisesti ja muu lainsäädäntö huomioiden. Asetusluonnoksessa ei tupakkatuotteiden osalta säädetä tarkentavasti. Valvira viittaa yllä mainittuun lausuntoonsa, ja toteaa, että sen käsityksen mukaan kyseistä velvoitetta ei voida säätää tupakkatuottajille. Valviran käsityksen mukaan kyseinen tehtävä olisi luontevinta säätää kunnalle. Näin ollen jätelain pykälää tiedotus- ja neuvontavelvollisuudesta ja sen toteuttamisesta edellä esitetysti olisi hyvä tarkentaa.

Valtioneuvoston asetus muovia sisältävistä kalastusvälineistä

Valviralla ei lausuttavaa.

Valtioneuvoston asetus eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille maksamista korvauksista

Valviralla ei lausuttavaa.

Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun asetuksen muuttamisesta

Valviralla ei lausuttavaa.

Valtioneuvoston asetus juomapakkauksista annetun asetuksen muuttamisesta

Valviralla ei lausuttavaa.

Valtioneuvoston asetus keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä

Valviralla ei lausuttavaa.

Henriksson Markus
Valvira

Kauppi Reija
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) - TOTO -
osasto/Terve -ryhmä